

کتاب خوانی به روایت خبرنگاران کتاب

حرفه خبرنگاران حوزه کتاب ایجاب می‌کند مدام در ارتباط با اهالی کتاب (از مولف گرفته تا ناشر و کتاب‌فروش) باشند. مطالعه نیز جز غیرقابل تفکیکی از حرفه آن‌هاست، بنابراین اینکه آن‌ها چه کتاب‌هایی را برای مطالعه پیشنهاد می‌کنند، حتما حائز اهمیت است.

به گزارش خبرنگار فرهنگی آنا، بهترین و تاثیرگذارترین کتاب‌های منتشر شده در سال ۹۵، از نگاه خبرنگاران و فعالان رسانه‌های مختلف در حوزه کتاب به شرح زیر است:

مصطفی وثوق‌کیا:

کتاب روایتی از زندگی و زمانه آیت‌الله اکبر هاشمی رفسنجانی. اهمیت این کتاب، به نویسنده آن است چراکه مرحوم هاشمی، شخص پرنفوذی در جمهوری اسلامی ایران بود و از این حیث، خاطرات او از اهمیت زیادی برخوردار است. چند ماه بعد از انتشار این کتاب، رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام فوت کرد و این کتاب به مرجع اصلی برای شناخت هاشمی تبدیل شد.

بهاران سواری:

در حوزه ادبیات خارجی، انتشار رمان دوم استیو تولز با نام شن روان و جنگل نروژی از هاروکی موراکامی.

در ادبیات ایران هم رمان هما از کاظم رضا که در نشر رشديه به انتشار رسیده است.

و کتاب بوطیقای گسست از کتاب مازیار اسلامی که به سینمای اصغر فرهادی اختصاص دارد.

محمد آسیابانی:

کتاب ذهن و بازار: جایگاه سرمایه داری در تفکر اروپای مدرن نوشته جری مولر با ترجمه مهدی نصرالله زاده، از انتشارات بیدگل.

در این کتاب با نظم دقیق و فوق‌العاده‌ای نظریات اقتصادی فلاسفه در هنگامه مدرنیسم شرح داده شده است. در این کتاب ما با چگونگی تشکیل طبقات مختلف اجتماعی و تحول آن‌ها (مثلاً چگونه طبقه فئودال تبدیل به طبقه بورژوا شد و بر اساس آن انقلاب صنعتی رخ داد) آشنا می‌شویم.

به نظر من این کتاب می‌تواند برای ما یک حالت همسنجی میان ایران و اروپا به وجود بیاورد؛ اینکه چرا ما به هیچ عنوان نتوانستیم صنعتی بشویم و سرمایه پایدار تولید کنیم.

الهام عبادتی:

در آستانه تجدد نوشته اثر حجت الاسلام داود فیرحی یکی از کتاب‌های خوب امسال بود که در فقه سیاسی شیعه یکی از منابع قابل اعتناست. این کتاب در جایزه کتاب سال شایسته تقدیر شناخته شد. تنبیه‌الامه و تنزیه‌المله محقق نایینی یکی از مهم‌ترین متون فقه سیاسی شیعه است که در مواجهه فقهای شیعه با دولت مدرن نوشته شده و داوود فیرحی در کتاب آستانه تجدد شرحی بر این اثر داشته است.

این کتاب چهار وظیفه را برای شرح تنبیه‌الامه و تنزیه‌المله مرحوم نایینی در نظر گرفته است؛ نخست این که سعی می‌کند ترجمه روان‌تری از کتاب مذکور نسبت به ادبیات و لغات پیچیده متن آیت‌الله طالقانی ارائه کند. دوم؛ واژگان تخصصی‌اش را توضیح دهد. سوم، سعی کرده که در هر قسمت از کتاب، نسبت دیدگاه‌های نایینی و مجموعه نظام افکار سیاسی‌اش را با سایر نظام‌های فکری توضیح دهد و سرانجام تئوری‌های خرد نایینی را که از مجموعه آنها دیدگاه آیت‌الله نایینی ارائه می‌شود توضیح و مورد واکاوی قرار دهد.

در حوزه جامعه‌شناسی هم کتاب هابرماس و روشنفکران ایرانی که محمدمین قانع‌راد و حسین پایا آن را نوشته‌اند. در این کتاب تأثیراتی که هابرماس بر حلقه‌های مختلف روشنفکری در ایران داشته بررسی شده است. هابرماس شاید مطرح‌ترین جامعه‌شناس غربی باشد که در ایران همواره نظراتش مورد ارجاع و استناد بوده است.

تاریخ اندیشه‌های مدرن در ایران معاصر در این کتاب بررسی شده و البته قانع‌راد نگاه جامعه‌شناسی معرفت به این موضوع داشته و پایا هم از زاویه فلسفه به این موضوع نگاه کرده است.

در این کتاب به این سوالات جواب داده شده است:

آیا می‌توان اندیشه‌های وارداتی را مانند یک کالا بررسی کرد و فرایند ورود، نهادینه شدن و به کارگیری آن در جامعه را بررسی کرد. آیا می‌توان قواعدی را استخراج کرد که براساس آن روند ورود و شکل‌گیری یک اندیشه در جامعه و پذیرش آن بررسی شود؟

یکی از نقاط قوت این کتاب آن است که در آن با ۱۶ نفر از کسانی که درباره هابرماس کار کرده‌اند مصاحبه شده است. این افراد طیف‌های مختلفی از روشنفکران در ایران را شامل می‌شوند و اینکه هابرماس روی هر کدام از این‌ها چه تأثیراتی داشته است می‌تواند جالب توجه باشد.

امین خرمی:

برای من مهمترین کتابی که در سال ۱۳۹۵ خورشیدی به چاپ رسیده کتاب پژوهشی گروه هنر ملی از آغاز تا پایان ۱۳۳۵-۱۳۵۷ به قلم روح‌الله جعفری است. این کتاب قرار بود برای نمایشگاه کتاب ۹۵ منتشر بشود اما نهایتاً انتشار آن به اسفندماه رسید.

دست نوشته‌های روح‌الله جعفری از این کتاب را خوانده بودم و بسیار خوشحال بودم که یک کتاب تالیفی با چاشنی پژوهشی در حال انتشار است. این حقیقتی تلخ است که ما در تالیف و پژوهش بسیار فقیر هستیم و آثار ترجمه‌ای ما هم از کتاب‌های دست سوم و چهارم نویسندگان، مولفان و پژوهشگران غیرایرانی است. تلخ‌تر اینکه ما مترجم تخصصی نداریم و استادان ما هم در زمینه تالیف و پژوهش بسیار بسیار ضعیف‌اند.

جعفری در این کتاب بخش مهمی از تاریخ تیاتر ملی و هنر تیاتر ایرانی را بالاخره مکتوب کرد و ما را از دست اتکا و اتصال به فرهنگ شفاهی رهانید. او بخش قابل توجهی از دانش پراکنده ما نسبت به بخش مهمی از تاریخ هنر معاصر ایران در زمینه نمایش و تیاتر را در اختیار مخاطبان و از همه مهمتر آیندگان قرار داد. هر چند متأسفانه به دلیل اوضاع

اسفناک شمارگان (تیراژ) در ایران این کتاب زیر ۱۰۰۰ نسخه چاپ شده.

شیما رستمی:

در حوزه جامعه‌شناسی انقلاب، کتاب امر روزمره در جامعه پساانقلابی نوشته عباس کاظمی کتاب قابل تاملی است. این کتاب جامعه پساانقلابی ایران را طی پنج سال مورد مطالعه فرهنگی قرار داده است که جالب است.

در حوزه زندگینامه دفاع مقدس هم کتاب محمد، مسیح کردستان که به تازگی منتشر شده است. با نویسنده که گفت‌وگو داشتیم، می‌گفت نگاهی همه‌جانبه به زندگی شهید بروجردی داشته است و به در صدد خواندن آن هستم.

احسان رضایی:

از بین کتابهای سال ۹۵، چندتایی بودند که بیشتر از بقیه، از خواندنشان لذت بردم: مثلاً رویای صادقه بهزاد رحیمیان، که نه فقط کتابی سینمایی که پژوهشی است در تاریخ اجتماعی و هنری کشورمان در سالهای پایانی قاجار و مشروطه.

از فرانکلین تا لاله‌زار سیروس علی‌نژاد مجموعه مصاحبه‌هایی است با مرحوم صنعتی‌زاده و ناگفته‌هایی جالب و جذاب از تاریخ نشر و کتاب در کشورمان را بازگو می‌کند.

روزی تو خواهی آمد پرویز دوایی، یک مجموعه خاطره معمولی است، ولی نثر حیرت‌انگیز دوایی، همین چیزهای معمولی را جذاب و شیرین می‌کند.

حیوان قصه‌گو اثر جان‌اتان گاتشال و ترجمه عباس مخبر درباره اعتیاد آدمیزاد به قصه و قصه گفتن و شنیدن است و

خودش هم شیوه روایتی عالی دارد.

و بالاخره چگونه درباره کتاب‌هایی که نخوانده‌ایم حرف بزنیم؟ از پی‌یر بایار و کار انتشارات خوب ترجمان که تحلیلی است درباره رابطه کتاب با سایر جنبه‌های فرهنگ.

سحر ابراهیم‌پور:

کتاب صلحی که همه صلح‌ها را به باد داد نوشته دیوید فرامکین با ترجمه حسن افشار؛ روایتی جذاب از شکل‌گیری خاورمیانه جدید که با ترجمه خوب آقای افشار همراه شده است.